

Előkészítő: Méhi Gabriella	NYILVÁNOS ülés
Véleményező bizottság: Területfejlesztési Bizottság	A döntéshozatal egyszerű többséget igényel

ELŐTERJESZTÉS
a Békés Vármegye Önkormányzat Közgyűlésének
2024. április 18-án tartandó ülésére

Tárgy: A „Békés Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027” című dokumentum 3.verziójának módosítása

Tisztelt Közgyűlés!

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (a továbbiakban: TOP Plusz) megyékre allokált forrásainak felhasználását megalapozó Integrált Területi Programok (a továbbiakban: ITP 2021-2027) tervezése országszerte 2021. nyarán történt a 2021-2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) figyelembevételével. A Rendelet 68. § (5) bekezdésben szabályozottak alapján az ITP-k módosítását évente két alkalommal, az adott év április 30-áig, illetve december 31-éig kezdeményezheti a területi szereplő, de a (6) bekezdés lehetőséget biztosít arra, hogy az irányító hatóság soron kívül felhívhatja a területi szereplőt az ITP módosítására, amennyiben a program módosítása érinti annak hétéves forráskeretét, az elérendő indikátorok célértékét, az intézkedés és a tematikus célkitűzés szerinti forrásallokációt, a fenntartható városfejlesztésre kijelölt városok megnevezését, városi szintű forráskeretét, tematikus célkitűzés szerinti forrásallokációját, indikátor célértékét.

A 2021-2027-es európai uniós programozási időszakra vonatkozóan elkészített, előzetes ITP 2021-2027-et a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése a 9/2021. (VI. 23.) KGY. határozatával, a Kormány 1658/2021. (IX. 24.) Korm. határozat 1.b) pontjával fogadta el. Első módosítását 2022.májusában fogadta el a testület 47/2022.(V.26.) KGY. határozatával, de ez a változat végül nem került Kormány elé. A dokumentum második módosítása 2023-ban készült és a 14/2023. (III.28.) KGY. határozattal, valamint az 1196/2023 (V.15) Korm.határozattal kapott jóváhagyást.

2023.december 15-én az Irányító Hatóság (IH) kezdeményezte az ITP módosítását a vármegyékben, mivel az ITP hatályos verziójának Kormány általi elfogadása óta több változás is történt. A módosítás a frissített ITP 2021-27 Útmutatóval, sablonnal és a módosított XLS melléklettel történt. (Az XLS táblában a 4. Intézkedések, 5. Településdifferenciálás és 6. Indikátor – vármegye munkalapok nem módosultak, a 9. TKR mátrix munkalap törlésre került. A többi munkalap kisebb-nagyobb mértékben módosult.)

A módosítás legfőbb indokai:

1. technikai jellegű korrekciók a program megvalósítása érdekében,
2. az előző módosítás óta IH által engedélyezett területi igények átvezetése,
3. a 2. prioritáson betervezett új kombinált felhívások bevezetése,
4. az FVS városok indikátorvállalásainak rögzítése,
5. a TOP Plusz Monitoring Bizottság (TOP Plusz MB) által elfogadott kiválasztási kritériumok beillesztése.

1. Technikai jellegű korrekciók a program megvalósítása érdekében

Az Irányító Hatósággal történő egyeztetések eredményeként a területi szereplő kezdeményezte egyes felhívások bizonyos forrásfelhasználási módjainak (továbbiakban: ffm) minimális összeggel történő keretkorrekcióit, tekintettel a 2023-ban folyamatban levő támogatói döntésekre. Az aktuális forrás-vizsgálat ugyanis több esetben feltárta, hogy adott felhívásra benyújtott kérelem/kérelmek döntés során megítélt támogatási összege(i) meghaladná(k) a felhívásban rögzített keretösszegeket. A TOP Plusz források eredményes felhasználása és az indikátorok teljesülése szempontból kulcsfontosságú, döntési csatornában levő projektek támogathatósága érdekében az alábbi átvezetések történtek, melyekről az érintettek tájékoztatást kaptak:

- a TOP Plusz 1.1.3-21 „Helyi és térségi turizmusfejlesztés” felhívás „Szarvasi járás” ffm-ről 208.042 Ft átcsoportosításra került a TOP Plusz 6.1.1-21 Helyi gazdaságfejlesztés felhívás „Szarvasi járás” ffm-re;
- a TOP_Plusz-3.1.3-23 „Helyi humán fejlesztések” felhívás „Mezőkovácsházi járás” ffm-ről 63.000 Ft átcsoportosításra került a TOP_Plusz-3.1.2-21 „Szociális városrehabilitáció (ESZA+)” felhívás „Mezőkovácsházi járás” ffm-re;

2023.júniusában az Irányító Hatóság kollégái a Terület-specifikus Mellékletekben szereplő számadatok ITP 3.0-ban szereplő adatokhoz történő adminisztratív igazítását végezték el a kerekítési hibák elkerülése érdekében. Előzőek figyelembevételével az alábbi technikai jellegű átvezetések történtek melyekről az érintettek tájékoztatást kaptak:

- az ITP 3.0 szerinti 94.798.000.000 Ft teljes keretösszeg rögzítése érdekében a TOP_Plusz-1.2.3-21 „Belterületi utak” felhívás „Sarkadi járás” ffm keretösszegét 873.996.492 Ft-ról +1 Ft-tal korrigáltuk;
- a TOP_Plusz-3.3.1-21 „Gyermekevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése” felhívás Bölcsődei (vagy Óvodai) fejlesztés alintézkedés „Mezőkovácsházi járás” ffm keretösszegét 456.546.285 Ft összegről +1 Ft-tal korrigáltuk;
- a TOP_Plusz-1.2.3-21 „Belterületi utak” felhívás Sarkadi járás ffm keretösszegéről 39.190 Ft-ot átcsoportosítottunk a TOP_Plusz-1.2.1-21 „Élhető települések” felhívás Sarkadi járás ffm keretösszegére;
- a TOP_Plusz-3.1.3-23 „Helyi humán fejlesztések” felhívás kiemelt kedvezményezettre vonatkozó keretösszegéről 332.043 Ft átcsoportosításra került a TOP_Plusz-3.1.1-21 „Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések” című felhívás kiemelt kedvezményezettre vonatkozó keretösszegére.

2. Az előző módosítás óta IH által engedélyezett területi igények átvezetése

A vármegye egyes járásai a rendelkezésükre álló forrásmaradványok vonatkozásában több esetben forrásátcsoportosítást kezdeményeztek. Az Irányító Hatóság megvizsgálta a kérelmeket és az alábbi esetben jóváhagyott módosítások kerültek átevezésre a dokumentumon:

- a Gyulai Tankerületi Központ hivatalos levelében kezdeményezte, hogy a TOP_PLUSZ-3.3.3-23 „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” című felhívás tankerületek számára elérhető keretösszegéből 1.051.865.880 Ft kerüljön átcsoportosításra a fenntartható várostérségek számára elérhető TOP_PLUSZ-3.4.1-23 „Fenntartható humán infrastruktúra” című felhívásra annak érdekében, hogy az a Gyulai Fenntartható Várostérség területére a tankerületi kérelem szerint betervezett köznevelési intézmények fejlesztései számára elérhető legyen.
- A Békéscsabai Tankerületi Központ szintén kezdeményezte, hogy a TOP_PLUSZ-3.3.3-23 „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” című felhívás tankerületek számára elérhető

keretösszegéből 1.204.006.866 Ft kerüljön átcsoportosításra a fenntartható várostérségek számára elérhető TOP_PLUSZ-3.4.1-23 „Fenntartható humán infrastruktúra” című felhívásra annak érdekében, hogy az a Békéscsabai Fenntartható Várostérség területén a Békéscsabai Tankerületi Központ fenntartásában levő köznevelési intézmények fejlesztésére legyen fordítható.

Előzőek eredményeként a TOP_PLUSZ-3.3.3-23 „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” című felhívás keretösszege 4.224.585.495 Ft-ról 1.968.712.749 Ft-ra, a TOP_PLUSZ-3.4.1-23 „Fenntartható humán infrastruktúra” című felhívásé 3.719.210.183 Ft-ról módosult 5.975.082.929 Ft-ra. A Klebelsberg Központtal folytatott egyeztetések alapján a TOP_PLUSZ-3.4.1-23 „Fenntartható humán infrastruktúra” című felhívás keretéből a várostérségek állami alap- és középfokú köznevelési intézmények, illetve kollégiumok fejlesztésére kötelezően felhasználható keretösszegei az ITP 2.számú „forrásösszesítő-FVS” című mellékletében kerültek rögzítésre.

- A Békéscsabai várostérség központi települése, Békéscsaba Megyei Jogú Város kezdeményezte, hogy a TOP Plusz-2.1.4-23 „Fenntartható energiahatékonyság (kombinált)” című felhívás keretösszegéből 772.584.773 Ft kerüljön átcsoportosításra TOP Plusz-2.1.2-23 „Fenntartható energiahatékonyság” című felhívásra, tekintettel arra, hogy a város az operatív programból teljes mértékben támogatható, geotermikus fejlesztést fog megvalósítani, tehát nem indokolt a kombinált finanszírozás.

Az „aktív turizmus fejlesztése” fejlesztési cél hatékony megvalósítása érdekében indokolt a tervezett keretösszeg egy részének, 0,8 Mrd Ft-nak Békés Vármegye Önkormányzata, mint kiemelt kedvezményezett státusza mellett történő megtervezése, így a forrás átcsoportosításra került a Kiemelt kedvezményezett (Magyar Közút, Vármegyei Önkormányzat, Tankerületi Központok) forrásfelhasználási módra.

A TOP_PLUSZ-2.1.1-21 „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” című felhívás keretösszegéből az ITP 1.0-ban 442.017.000 Ft kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási mód alá került betervezésre annak érdekében, hogy a területi szereplő, Békés Vármegye Önkormányzata tulajdonában levő, Békéscsaba, Gyulai út 1.szám alatti irodaépület energetikai célú felújítása megvalósulhasson. A 2022. decemberben elfogadott TOP Plusz Operatív Program alapján a beruházás az új földrajzi kritériumok miatt már nem minősül a programból finanszírozhatónak, ezért az érintett forrást a kiemelt forrásfelhasználási módról azon forrásfelhasználási módokra indokolt átcsoportosítani, ahol többletforrás igényüket jelezték a kedvezményezettek. (Orosháza-Gyopárosfürdő, Szarvasi Szent Klára Gyógyfürdő, Kastélypark Fürdő).

1. A 2. prioritáson betervezett új kombinált felhívások bevezetése

A TOP Plusz 2.1.6 Fenntartható energiahatékonyság (kombinált) felhívás a Gyula Város és várostérsége vonatkozásában került betervezésre.

2. Az FVS városok indikátorvállalásainak rögzítése

Az FVS városok indikátorvállalásait a TOP Plusz Városfejlesztési Programterv (TVP) tartalmazza, amelynek elfogadott, hatályos verzióját a városok megküldték a vármegye részére. A vármegye ebből a dokumentumból töltötte fel az ITP 2021-27 érintett mellékletét városonként külön. Szükséges megjegyezni, hogy a Gyulai várostérség hatályos TVP dokumentuma Indikátor vállalások c.táblája nem tartalmazta valamennyi ITP mellékletben foglalt indikátort, továbbá nem mindegyikre tett vállalást. Ezt aggályosnak találtuk, jeleztük az Irányító Hatóság felé. A kiigazításra a következő ITP-módosítás során lesz lehetőségünk az akkorra hiánypótlásban kijavított TVP alapján.

A 2023. tavaszán kiszámolt vármegyei forrásarányos indikátorértékek felülvizsgálatára jelen körben nem kerülhetett sor.

3. A TOP Plusz Monitoring Bizottság (TOP Plusz MB) által elfogadott kiválasztási kritériumok beillesztése

A TOP Plusz Monitoring Bizottság (TOP Plusz MB) által elfogadott kiválasztási kritériumokat az IH fogja megküldeni a vármegyék részére a minőségbiztosítás során. Azokat változtatás nélkül volt szükséges a word dokumentumhoz külön mellékletként csatolni.

Az ITP 4.0 dokumentum és mellékletei 2024. március 28-án kerültek megküldésre minőségbiztosítás céljából az Irányító Hatóság részére. Mivel az előterjesztés véglegesítéséig sem az elfogadott kiválasztási kritériumok témához nem kaptunk anyagot, sem a minőségbiztosításhoz visszajelzést, a kritériumok fejezet, valamint az észrevételek és azok átvezetései kiegészítő tájékoztatásként kerülnek kiosztásra az előterjesztés mellé.

Kérem az előterjesztés megtárgyalását és a határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat:

A Békés Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése

1. egyetért a „Békés Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027” című dokumentum 3.verziójának a határozat 1. számú melléklete szerinti módosításával,
2. felhatalmazza elnökét a dokumentum továbbítására a Miniszterelnökség Területfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárának.

Felelős: Zalai Mihály elnök

Határidő: végrehajtásra: azonnal

Békéscsaba, 2024. április 8.

Zalai Mihály